



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohumila Dvořáka a soudců JUDr. Františka Ištvánka a JUDr. Davida Vláčila v právní věci žalobce [redacted] A [redacted] H [redacted], [redacted] narozeného [redacted] bytem [redacted] zastoupeného Mgr. Ing. Antonínem Továrkem, advokátem se sídlem v Brně, třída Kpt. Jaroše 1844/28, proti žalované **České republice – Ministerstvu spravedlnosti**, se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 424/16, o zadostiučinění za nemajetkovou újmu, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 28 C 136/2017, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2019, č. j. 69 Co 311/2018-111, takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2019, č. j. 69 Co 311/2018-111, **se zrušuje** a věc se vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Žalobce se v řízení na žalované domáhá zaplacení částky 153 000 Kč s příslušenstvím jako přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jež mu měla být způsobena nepřiměřenou délkou řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. [redacted] dále jen „posuzované řízení“.
2. Obvodní soudu pro Prahu 2, dále jen „soud prvního stupně“, rozsudkem ze dne 7. 3. 2018, č. j. 28 C 136/2017-95, uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 67 500 Kč s příslušenstvím (výrok I), zamítl žalobu co do zaplacení částky 85 500 Kč s příslušenstvím (výrok II) a rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 6 800 Kč (výrok III).

3. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že posuzované řízení trvalo od 2. 6. 2006 do 25. 6. 2016, celkem tedy 10 let. Předmětem posuzovaného řízení bylo určení neplatnosti usnesení valné hromady. Posuzované řízení bylo přerušeno do pravomocného skončení řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. [REDAKCE] v době od 29. 2. 2009 do 14. 8. 2014 a bylo vedeno, pokud šlo o meritum věci, toliko u nalézacího soudu. Co do procesní stránky byla věc jedenkrát s odvoláním předložena odvolacímu soudu. V řízení se opakovaně vyskytly průtahy, a to v období od 2. 6. 2006 do 8. 8. 2007 a v období od 8. 8. 2007 do 3. 6. 2009. Ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. [REDAKCE] trvalo řízení od 15. 6. 2004 do 25. 11. 2015, to je 11 let a 7 měsíců. Předmětem tohoto řízení bylo rovněž určení neplatnosti valné hromady; rozhodnutí v tomto řízení bylo závislé na rozhodnutí ve věci vedené u Městského soudu pod sp. zn. [REDAKCE] a proto bylo přerušeno v době od 3. 1. 2007 do 1. 2. 2010. Věc se nacházela na třech stupních soudní soustavy, dvakrát ve věci rozhodoval soud prvního stupně, dvakrát odvolací soud a jednou Nejvyšší soud. Úkony soudu byly činěny pravidelně v přiměřených lhůtách. V řízení se vyskytl průtah v období od 14. 2. 2012 do 25. 4. 2014, kdy se věc nacházela u Nejvyššího soudu ČR. Řízení vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. [REDAKCE] bylo zahájeno 17. 10. 2003 a bylo skončeno 23. 10. 2009, trvalo tak 6 let.

4. Po právní stránce soud prvního stupně dospěl k závěru, že i když obě zmiňovaná související řízení, kvůli kterým bylo posuzované řízení přerušeno, nebyla svou délkou nepřiměřená, samotné posuzované řízení nepřiměřeně dlouhé bylo, neboť jeho nadstandardní délka byla vedle délky jeho přerušení dána i tříletou neodůvodněnou nečinností soudu. V posuzovaném řízení došlo proto k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, dále jen „OdpŠk“, v důsledku čehož žalobci vznikla nemajetková újma, která dle soudu prvního stupně vyžadovala odškodnění penězích, přičemž výši zadostiučinění soud stanovil vzhledem k délce řízení a délce jeho přerušení částkou 67 500 Kč.

5. K odvolání žalované Městský soud v Praze napadeným rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku I, tak že se žaloba v části, v níž se žalobce domáhal zaplacení částky 67 500 Kč s příslušenstvím, zamítá (výrok I rozsudku odvolacího soudu) a rozhodl, že se žalované nepřiznává náhrada nákladů řízení před soudy obou stupňů (výrok II rozsudku odvolacího soudu).

6. Po právní stránce dospěl odvolací soud oproti soudu prvního stupně k závěru, že posuzované řízení nebylo nepřiměřeně dlouhé. Odvolací soud především nesouhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že by v posuzovaném řízení došlo k neodůvodněným průtahům v období od 2. 6. 2006 do 8. 8. 2007 a v období od 8. 8. 2007 do 3. 6. 2009, kdy soud vyčkával skončení jiných řízení. Podle odvolacího soudu nemohlo být v uvedeném období posuzované řízení meritorně skončeno, a to právě z důvodu existence paralelně probíhajících řízení, kvůli nimž bylo následně v roce 2009 posuzované řízení přerušeno. Nečinnost soudu v daných obdobích proto nemohla mít vliv na celkovou délku posuzovaného řízení, přestože soud již v této době mohl rozhodnout o jeho přerušení.

II. Dovolání a vyjádření k němu

7. Rozsudek odvolacího soudu napadl žalobce v plném rozsahu včasným dovoláním, ve kterém s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 1. 2016, sp. zn. 30 Cdo 954/2014, namítá, že se odvolací odchytil od rozhodovací praxe dovolacího soudu, pokud tříletou nečinnost soudu v posuzovaném řízení, kdy rozhodující soud v řízení nečinil žádné úkony a vyčkával na rozhodnutí v jiných řízeních, aniž rozhodl o přerušení posuzovaného řízení, nezhodnotil jako neodůvodněný průtah v řízení.
8. Žalovaná se k podanému dovolání nevyjádřila.

III. Zastoupení, včasnost a náležitosti dovolání

9. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 30. 9. 2017 (viz čl. II bod 2 a čl. XII zákona č. 296/2017 Sb.), dále jen „o. s. ř.“.
10. Dovolání žalobce byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, za splnění podmínky § 241 odst. 1 o. s. ř. a obsahovalo náležitosti vyžadované ustanovením § 241a odst. 2 o. s. ř. Dovolací soud se proto zabýval jeho přípustností.

IV. Přípustnost dovolání

11. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže to zákon připouští.
12. Podle § 237 o. s. ř., není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchytil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.
13. Nejvyšší soud shledal dovolání přípustným pro řešení otázky, zda nečinnost soudu v části řízení, kdy soud vyčkával na skončení věci v jiném řízení, aniž posuzované řízení přerušil, je neodůvodněným průtahem v řízení, neboť tato otázka hmotného práva byla vyřešena v rozporu s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu.

V. Důvodnost dovolání a právní úvahy dovolacího soudu

14. Dovolání je důvodné.
15. Podle § 13 odst. 1 OdpŠk stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.
16. V rozsudku ze dne 14. 1. 2016, sp. zn. 30 Cdo 954/2014, Nejvyšší soud formuloval a odůvodnil závěr, že jestliže soud v posuzovaném řízení zjistí, že probíhá „vedlejší“ řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí v posuzované věci, a jestliže se rozhodne vyčkat výsledku tohoto „vedlejšího“ řízení [což v případech uvedených v § 109

odst. 2 písm. c) o. s. ř. není jeho povinností], musí důvody tohoto svého rozhodnutí vyjádřit v usnesení o přerušení řízení. Tím dá účastníkům řízení najevo, z jakého důvodu nečiní žádné úkony směřující k rozhodnutí ve věci samé. Umožní jim rovněž se proti přerušení řízení případně bránit odvoláním. Pokud soud však „vyčkává“ na výsledek jiného řízení, aniž rozhodne o přerušení řízení, zatíží tím řízení neodůvodněným průtahem v řízení.

17. Jestliže tedy odvolací soud dospěl k závěru, že v posuzovaném řízení nedošlo k průtahům v to v období od 2. 6. 2006 do 8. 8. 2007 a v období od 8. 8. 2007 do 3. 6. 2009, kdy soud v řízení nečinil úkony a vyčkával na skončení věci v řízení vedeném před Městským soudem v Praze pod sp. zn. [REDAKCE] aniž posuzované řízení přerušil, je jím provedené právní posouzení nesprávné.

18. Za situace, kdy dovolání bylo shledáno přípustným, se Nejvyšší soud ve smyslu § 242 odst. 3 o. s. ř. zabýval dále tím, zda jsou zde zmatečnostní vady uvedené v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., případně jiné vady řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Takové vady však žalobce nenamítal a Nejvyšší soud jejich existenci z obsahu spisu rovněž nezjistil.

VI. Závěr

19. Z výše vyložených důvodů dovolací soud rozsudek odvolacího soudu podle § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

20. Odvolací soud je ve smyslu § 243g odst. 1 části první věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 226 o. s. ř. vázán právními názory dovolacího soudu v tomto rozhodnutí vyslovenými.

21. O náhradě nákladů řízení včetně nákladů řízení dovolacího rozhodne soud v rámci nového rozhodnutí ve věci (§ 243g odst. 1 věta druhá o. s. ř.).

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 18. 12. 2019

JUDr. Bohumil Dvořák v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Tereza Figurová